T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

21 Ekim 2026

Sayı : 30824082-610-17086006
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat:Yurdagül GÜNEŞ Tel: 410 14 46
Faks:418 74 63 e-posta: haydar.demirer@csb.gov.tr elektronik ağ: www.csb.gov.tr

7/42985 ve 143

SAMSUN MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT ÇAN'IN
TBMM 7/42985 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Samsun ili Terme ilçesi Çağlayan Mahallesi sınırları içerisinde faaliyet gösteren bir taş ocağı işletmesine ilişkin olarak bölge halkından yoğun şikayetler gelmektedir. Söz konusu taş ocağında, yerleşim alanlarına oldukça yakın mesafede dinamit kullanılarak patlatma işlemleri gerçekleştirildiği, bu durumun çevrede yaşayan vatandaşlarda ciddi bir can ve mal güvenliği endişesi yarattığı ifade edilmektedir.

Bununla birlikte, taş ocağı faaliyetleri nedeniyle oluşan titreşim ve zemin hareketliliğinin, çevrede bulunan bazı konutlarda ve yapılarda çatlaklar ve yapısal hasarlara yol açtığı yönünde çok sayıda şikayet bulunmaktadır. Öte yandan, kamuoyuna yansıyan iddialara göre; taş ocağı işletmesinin ruhsat aldığı parseller ile fiilen faaliyet yürüttüğü parseller arasında uyumsuzluk bulunduğu, yani ruhsat sınırları dışında üretim yapıldığı ileri sürülmektedir.

Ayrıca, taş ocağı faaliyetleri kapsamında yakın çevrede bulunan akarsu yatağına fiziki müdahalelerde bulunulduğu, bu müdahaleler sonucunda akarsu yatağının doğal yapısının değiştiği, bunun da yer altı su kaynaklarının rejiminde değişikliklere yol açabileceği yönünde ciddi çevresel endişeler dile getirilmektedir. Tüm bu iddialar, hem çevresel etkiler hem de yurttaşların yaşam hakkı, mülkiyet hakkı ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı bakımından titizlikle incelenmesi gereken hususlardır.

Bu bilgi ve değerlendirmeler ışığında;

1) Çağlayan Mahallesi sınırları içerisinde faaliyet gösteren taş ocağı işletmesine ilişkin Bakanlığınıza ulaşan şikayet sayısı kaçtır? Bu şikayetlerin içeriği nedir?

2) Söz konusu taş ocağı işletmesinin, şu anda üretim faaliyet gerçekleştirdiği noktanın yerleşim yerlerine olan mesafesi mevzuata uygun mudur? Yerleşim alanlarına bu kadar yakın mesafede dinamitli patlatma faaliyetlerine izin verilmesi hangi kriterlere dayanmaktadır?

3) Taş ocağı faaliyetleri nedeniyle çevredeki yapılarda oluştuğu iddia edilen hasarlara ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir tespit, inceleme veya teknik rapor bulunmakta mıdır? Varsa sonuçlan nelerdir?

4) Taş ocağı işletmesinin ruhsat aldığı parseller ile fiilen faaliyet yürüttüğü alanlar aynı mıdır? Ruhsat sahası dışına çıkıldığı yönündeki iddialar hakkında herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?

5) Söz konusu işletme hakkında son 5 yıl içerisinde gerçekleştirilen denetim sayısı kaçtır? Bu denetimlerde herhangi bir mevzuat ihlali tespit edilmiş midir? Edilmişse hangi yaptırımlar uygulanmıştır?

6) Taş ocağının yakınında bulunan akarsu yatağına yönelik herhangi bir fiziki müdahale yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu müdahaleler için gerekli izinler alınmış mıdır?

7) Söz konusu müdahalelerin, akarsu yatağı morfolojisi ve yer altı su kaynaklan üzerindeki etkilerine ilişkin bir çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) veya bilimsel analiz yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçlan nelerdir?

8) Vatandaşların can ve mal güvenliği ile sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının korunması adına, söz konusu taş ocağı faaliyetlerine ilişkin yeni bir denetim veya faaliyet durdurma dahil olmak üzere herhangi bir işlem yapılması planlanmakta mıdır?

CEVAP

Samsun İli, Terme İlçesi, Çamlıca Mahallesi Çamlıca Sokak No:22/B adresinde faaliyet yürütülen patlatmalı maden ocağına ait: 08.07.2009 tarih ve 1725 karar numaralı "Tras Ocağı" A poligonu (6.72 hektar) ve B poligonu (6.24 hektar) toplam 12.97 hektar alan Tras Ocağı Projesi için Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı ve 1.22 hektar "Tras Ocağı" projesi için 13.01.2012 tarih ve 1948 karar numaralı 75931 ruhsatlı saha için Taşhane Mevkii ÇED Gerekli Değildir kararı bulunmaktadır.

Maden ocağında üretim artışına gidilirek, 22.09.2025 karar tarihli ve E-2025188 karar nolu "75931 (Er:3108510) Ruhsat Numaralı Tras Ocağı Kapasite Artışı ve Patlatma Patern Değişikliği" projesi ile ilgili olarak (Toplam alan 14.18 hektar, 750.000 ton/yıl (2009 kararı A poligonu ve 2012 kararı, 575.000 ton/yıl artış) 25.000 ton/yıl (2009 kararı B poligonu üretim değişmedi) ÇED olumlu kararı bulunmaktadır. ÇED Olumlu kararına esas toplam üretim kapasitesinin artmasından dolayı 23.03.2026 tarihli ve E.8905 sayılı İl Müdürlüğü Uygunluk yazısı düzenlenmiştir.

Bahse konu tras ocağı için Alo 181, CİMER ve dilekçe ile şikayet bildirimleri bulunmakta olup; malzeme alımının maden sahası içerisinde yer alıp almadığının tespiti amacıyla 30.03.2026 tarihinde inceleme gerçekleştirilmiştir. Yapılan inceleme neticesinde malzeme üretiminin ocak sahasında kaldığı tespit edilmiştir. Ayrıca İl Müdürlüğümüzün 13.04.2026 tarih ve E-15265047 sayılı yazısı ile de İlgili kurumlara sorumluluk sahaları içinde denetim yapılması için yazı yazılmıştır.

İl Müdürlüğümüz eşliğinde ve gözetiminde Bakanlığımızdan yetkilendirilmiş, yetki belgesine haiz firmalarca ÇED kararına istinaden hazırlanan proje tanıtım dosyasındaki patlatma paterninin teyiti ve doğruluğunu belirlemek amacıyla muvafakatname alınmış konut hariç en yakın 170 metre güneyindeki yapıdan, yapının temelinden ve en üst katından çevresel titreşim ve konutun 3-3,5 metre uzağında 06.04.2026 ve 21.04.2026 tarihlerinde Çevresel Gürültü Kontrol Yönetmeliği kapsamında titreşim ve çevresel gürültü ölçümleri gerçekleştirilmiştir.

Çevresel Gürültü Yönetmeliği hükümlerine göre maden ve taş ocakları ile benzeri alanlarda patlatma nedeniyle oluşacak en yakın yapıda oluşturacağı zemin titreşimlerinin izin verilen en yüksek sınır değerleri: hem binaların temelinde hem de en üst döşemesinde sağladığı, patlatma sonucu oluşan hava şoku değerlerinin de ÇED taahhütlerine uygun olduğu tespit edilmiştir.